

نتیجه اجلاس "نم": ایران منزوی تر از پیش

انتقاد از ساختار نهادهای بین‌المللی، بحران سوریه، دفاع از فلسطین با چاشنی درخواست محو اسرائیل از صحنه روزگار، فعالیت‌های مناقشه برانگیز هسته‌ای و نمایش چهره ای معتدل و آماده‌ی مشارکت در تعاملات جهانی از مهمترین موضوع‌هایی بودند که جمهوری اسلامی مایل به طرح آنها در اجلاس نم بوده است



دوپیچه وله: جمهوری اسلامی امیدوار بود با برگزاری اجلاس سران عدم تعهد وجهه بین‌المللی خود را بهبود بخشد. این نشست تریبونی شد تا دبیرکل سازمان ملل و رئیس جمهور مصر از آن مهمترین سیاست‌های ایران را به چالش بکشند.

تقریباً تمام مقام‌های ارشد حکومت جمهوری اسلامی برگزاری شانزدهمین اجلاس سران کشورهای عضو جنبش عدم تعهد (NAM) در تهران را نشانه‌ی شکست سیاست‌های غرب در به انزوا کشیدن ایران و یک پیروزی بزرگ وانمود می‌کنند.

بحث‌های مطرح شده در این اجلاس نشان داد، صحنه‌ای که با صرف هزینه‌ای گزاف آماده شده بود در اختیار کسانی قرار گرفت که مهمترین سیاست‌های بین‌المللی و داخلی جمهوری اسلامی را زیر سوال بردند.

موضوع‌های مورد علاقه ایران در اجلاسی

انتقاد از ساختار نهادهای بین‌المللی، بحران سوریه، دفاع از فلسطین با چاشنی درخواست محو اسرائیل از صحنه روزگار، فعالیت‌های مناقشه برانگیز هسته‌ای و نمایش چهره ای معتدل و آماده‌ی مشارکت در تعاملات جهانی از مهمترین موضوع‌هایی بودند که جمهوری اسلامی مایل به طرح آنها در اجلاس نم بوده است.

درخواست اصلاح ساختار نهادی‌هایی چون سازمان ملل و شورای امنیت نه بحث تازه‌ای است، نه ابتکار مقام‌های جمهوری اسلامی. با این همه کمتر کشوری است که رهبرانش ساختار سازمانی را که خود عضو آن هستند «معیوب» و آن

را آلت دست قدرت‌های بزرگ جهانی توصیف کند.

رهبر جمهوری اسلامی، علی خامنه‌ای، در سخنرانی گشایش اجلاس نم ساختار سازمان ملل را «اتاق فرمان چند کشور زورگو و سلطه‌طلب» عنوان کرد و گفت: «شورای امنیت سازمان ملل دارای ساختار و سازوکاری غیرمنطقی، ناعادلانه و کاملاً غیر دموکراتیک است».

تاکید ولادیمیر پوتین بر نقش محوری سازمان ملل

رهبر جمهوری اسلامی شورای

امنیت را از جمله نهادهایی می‌خواند که «با دیکتاتوری چند کشور غربی اداره می‌شوند. چین و روسیه به عنوان مهمترین حامیان ایران در عرصه جهانی از اعضای دائم این شورا هستند. این دو کشور در ماه‌های اخیر چند بار از حق وتوی خود استفاده کرده‌اند و جلوی تصویب قطعنامه‌های الزام آور علیه حکومت بشار اسد را گرفته‌اند.

علی خامنه‌ای به نقش روسیه در حمایت از سوریه در شورای امنیت اشاره‌ای نمی‌کند، اما رئیس جمهور این کشور، ولادیمیر پوتین، در پیام خود به اجلاس تهران انزوی رهبران ایران در چنین رویکردهایی را آشکار می‌کند. پوتین در پیام خود به نشست جنبش عدم تعهد با اشاره به معضلاتی چون بحران اقتصادی جهان، مناقشات منطقه‌ای و تروریسم تاکید می‌کند که بدون تردید، نقش محوری در مباحثه و جستجوی پاسخ به این چالش‌ها به سازمان ملل متحد تعلق دارد.

قدرت‌های نو ظهور اقتصادی

ولادیمیر پوتین در عین حال به شکل‌گیری نظم جهانی جدیدی اشاره می‌کند که قدرت‌های نوپای اقتصادی در آن نقشی مهم بازی می‌کنند. منظور کشورهایی چون روسیه، چین، هند، برزیل، کره جنوبی است و ایران برخلاف ادعایش جایی در میان قدرت‌های نو ظهور اقتصادی ندارد.

به گزارش منابع خبری ایران، در یکی از بندهای بیانیه‌ی پایانی اجلاس آمده است: اهمیت و جایگاه فزاینده کشورهای در حال توسعه از نظر اقتصادی باید در ساختارهای مدیریتی نهادهای کلیدی بین‌المللی انعکاس یابد. در بند دیگری این وظیفه بر عهده‌ی سازمان ملل گذاشته شده است. سازمان ملل متحد به عنوان نهادی جهانشمول باید نقشی اساسی در شکل‌دهی به چارچوب حقوقی و اساسی مدیریت جهانی ایفا نماید.

آغاز اجلاس با جمله به رژیم بشار اسد

بحران سوریه نیز از مسائلی است که جمهوری اسلامی قصد داشت در اجلاس نم به طرح آن از منظر خود و حمایت از حکومت بشار اسد بپردازد. این نقشه نیز از نخستین دقیق آغاز رسمی کار اجلاس و با سخنرانی تند محمد مرسی نقش بر آن شد.

رهبران مخالفان و تمام زندانیان سیاسی شد.

انتقاد گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

ایران تلاش می‌کرد با طرح موضوع مناقشه بر سر فعالیت‌های هسته‌ای خود در اجلاس نم، در اجماع جهانی علیه این فعالیت‌ها شکاف ایجاد کند. به این منظور حتی خود روی شماری از کارشناسان ترور شده‌ای که دانشمندان شهید هسته‌ای خوانده می‌شوند در سالن برگزاری اجلاس به نمایش گذاشته شده بود.

همزمان با برگزاری اجلاس نم تازه‌ترین گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در مورد ایران نیز انتشار یافت که در آن تردیدهایی

نتیجه اجلاسی نم

جدی نسبت به ادعای تهران در مورد صلح آمیز بودن اهداف این برنامه متعکس شده است.

پان کی مون که درخواست دیدار با خانواده شهدای هسته‌ای را رد کرده بود، هم در سخنرانی خود در اجلاس و هم در ملاقات به مقام‌های ارشد ایرانی از جمهوری اسلامی خواست برای برطرف کردن نگرانی‌های بین‌المللی در مورد فعالیت‌های اتمی خود شفاف‌سازی کند.

ایران تنها در میان ۱۲۰ مهمان بخش بزرگی از بیانیه‌ی پایانی اجلاس نیز عبارت‌هایی کلی است که می‌تواند توسط هر کشوری به سود خود تفسیر شود. یکی از بندهای این بیانیه به محترم شمردن فعالیت‌های صلح آمیز هسته‌ای اختصاص دارد که ایران آن را به نفع

خود تعبیر می‌کند. این در حالی است که اختلاف جامعه جهانی با تهران نه بر سر حق جمهوری اسلامی در انجام اینگونه فعالیت‌ها که به تردید در مورد صلح آمیز بودن و شفاف بودن آن باز می‌گردد.

پایگاه اینترنتی نشریه آلمانی اشپیگل در گزارشی زیر عنوان تنها در میان ۱۲۰ مهمان به منزوی تر شدن جمهوری اسلامی در اجلاس نم می‌پردازد و می‌نویسد که رابرت موگابه دیکتاتور زیمبابوه، از معدود مهمانانی بود که همبستگی کامل خود را با ایران اعلام کرد. این گزارش می‌افزاید: حکومتی که چنین دوستانی دارد نیازی به دشمن ندارد.